

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 17-23) ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ รวมทั้งกระบวนการจัดการศึกษาให้เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด โดยการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 19-34) ได้กำหนดรายวิชาภาษาอังกฤษเป็นสาระการเรียนรู้ที่ต้องเรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนรู้ในช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ด้านกระบวนการพูด กระบวนการเขียน การสื่อสารข้อมูล การใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระเรียนรู้อื่น เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการเปิดโลกทัศน์ของตน

ดังนั้นสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงได้รวบรวมและสังเคราะห์ให้เห็นภาพรวมของรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบต่าง ๆ ของครูต้นแบบตามกรอบสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เพื่อให้ครูผู้สอนทั่วไปสามารถนำไปปรับใช้ และสามารถออกแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองได้ สอดคล้องกับแนวทางของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรได้ โดยเฉพาะ “รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ” ที่ว่าด้วยสาระสำคัญของการจัดกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ที่เน้นถึงความสำคัญ ธรรมชาติ ลักษณะเฉพาะของภาษาต่างประเทศและรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ที่เน้นกลุ่มรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบการพัฒนากระบวนการคิดและการจัดกิจกรรมกลุ่มรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบใช้ประสบการณ์ตรง กลุ่มรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการและกลุ่มรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้

จากแหล่งวิทยากร (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2547 : 35)

ในการเตรียมเข้าสู่การประกันคุณภาพการศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หน่วยงานทุกระดับจำเป็นต้องมีการประเมินภายในและมีข้อมูล พื้นฐานการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพมาตรฐาน เพื่อนำไปสู่การประเมินภายนอก เพื่อรับรอง มาตรฐานต่อไป สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ จึงดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยใช้เครื่องมือที่เป็นแบบวัดชนิดเขียนตอบ เพื่อวัดความสามารถในการเขียนบรรยาย กำหนดให้ผู้เรียนเขียนตอบลงในแบบวัดแต่ละฉบับ ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ประเมินที่กำหนดไว้ในคู่มือสำหรับผู้ตรวจให้คะแนน ผลการประเมิน ปรากฏว่าความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2542 ระดับประเทศ จำนวน 67,700 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง 25% ของผู้เรียน ทั้งหมดทั่วประเทศ ร้อยละ 86.23 อยู่ในระดับต้องปรับปรุง (กรมวิชาการ. 2543 : 23) และผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2543 ระดับประเทศ จำนวน 66,968 คน พบว่า ความสามารถ ทางการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนอยู่ในระดับต่ำต้องปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 86.71 ซึ่งอยู่ใน ระดับต่ำสุดเมื่อเปรียบเทียบกับทุกรายวิชาที่ประเมิน (กรมวิชาการ. 2544 : 29) ข้อมูลนี้ เป็นตัวบ่งชี้ระดับคุณภาพของการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยว่าควรได้รับการพัฒนา

จากสรุปผลการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนาถุนประชาสรรค์ อำเภอนาถุน จังหวัดมหาสารคาม ที่เรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 40 คน พบว่า

นักเรียนที่ได้เกรด 4 มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10

นักเรียนที่ได้เกรด 3 มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 20

นักเรียนที่ได้เกรด 2 มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 25

นักเรียนที่ได้เกรด 1 มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 25

นักเรียนที่ได้เกรด 0 มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 20

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีทักษะด้านการอ่าน-เขียน ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ และจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนประจำรายวิชาภาษาอังกฤษ อ่าน - เขียน พบว่านักเรียนมีความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำมาก และนักเรียน ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและวิธีสอนเขียนภาษาอังกฤษที่ใช้ในโรงเรียน นาถุนประชาสรรค์ พบว่า ครูผู้สอนจะให้นักเรียนอ่านเรื่องจากหนังสือเรียนแล้วให้นักเรียน

เขียนตอบคำถามท้ายบทเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยครูผู้สอนจะอธิบายโครงสร้าง ไวยากรณ์ ที่ใช้ในเรื่องนั้นๆ หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนงานเขียนเลียนแบบ โครงสร้างในหนังสือ แต่ปรับเปลี่ยนข้อมูล โดยใช้ข้อมูลของตนเอง สำหรับการตรวจให้คะแนนจะเน้นที่ ความถูกต้องด้านไวยากรณ์เป็นหลัก ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่าครูผู้สอนยังคงใช้วิธีสอนเขียนแบบเดิม คือการใช้วิธีสอนเขียนแบบเน้น ผลงานเขียนนั่นเอง

ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนรายวิชาการเขียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เห็นว่าการสอน เขียนแบบเน้นผลงานเขียน นอกจากไม่ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการเขียนให้ดีขึ้นแล้ว ยังไม่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้กับนักเรียนอีกด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาวิธีการต่าง ๆ ที่สามารถพัฒนาความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนให้ดีขึ้น ได้อย่างแท้จริง และยั่งยืนและ พบว่า วิธีการสอนการเขียนแบบเน้นกระบวนการ (Process Approach) เป็นวิธี ที่ดี และเหมาะสมวิธีหนึ่งที่จะนำมาใช้สอน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของนักเรียน ดังปรากฏผลในงานวิจัยของ พิมพ์พันธุ์ เวสสะ โกศล (2532 : 186-194) ที่ได้ศึกษารูปแบบการ สอนการเขียนภาษาอังกฤษแบบเน้นกระบวนการสำหรับนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา โดยใช้นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการสอน การเขียนแบบเน้นกระบวนการมีความสามารถในการเขียนสูงกว่านักศึกษาที่ได้รับการสอน เขียนแบบเน้นงานเขียนนอกจากนี้ ธีรรัตน์ ภักธพงษ์ไพศาล (2539 : 57-61) ได้ศึกษาผล ของการใช้วิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการต่อการเขียนของนักศึกษาปริญญาตรีวิชาเอก ภาษาอังกฤษ สถาบันราชภัฏจันทรเกษมกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเขียน ภาษาอังกฤษของนักศึกษากลุ่มที่ได้รับการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ ในการเขียนของนักศึกษาที่ได้รับการสอนเขียนแบบเดิม เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของอัญชลี วิเศษสังข์ (2539 : 62-67) ที่ศึกษาผลของการใช้วิธีการสอนการเขียนแบบกระบวนการ ที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปานะพันธุ์วิทยา กรุงเทพมหานคร ที่สรุปว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนเขียนแบบเน้น กระบวนการสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ในการเขียนของกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนเขียนแบบเน้น งานเขียน

จากแนวความคิดของนักการศึกษาและงานวิจัยต่างๆทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำวิจัย เพื่อนำมาปรับปรุงวิธีการสอนเขียน โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการของ ไรมส์ เพราะเป็นวิธีการที่ผู้เรียนได้รับการพัฒนาโดยผ่านกระบวนการคิดและการใช้ภาษา

ด้วยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
โรงเรียนนาคนประชาสรรพ์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสอนให้มีประสิทธิภาพ
เพิ่มมากขึ้น

จุดมุ่งหมายการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โดยใช้แนวสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของการใช้วิธีสอนเขียนแบบเน้น
กระบวนการก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่เรียน โดยวิธีสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ

ความสำคัญการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับครูเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงวิธีการสอน
และพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนให้มี ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน โดยใช้วิธีสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ
ในระดับมาก

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนนาคนประชาสรรพ์ อำเภอนาคู จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 120 คน
กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด.
2545 : 105) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ 30% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่าง
แบบเจาะจงจากประชากร

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ (Process Approach)

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนภาษาอังกฤษ เจตคติต่อการเรียนแบบเน้นกระบวนการ

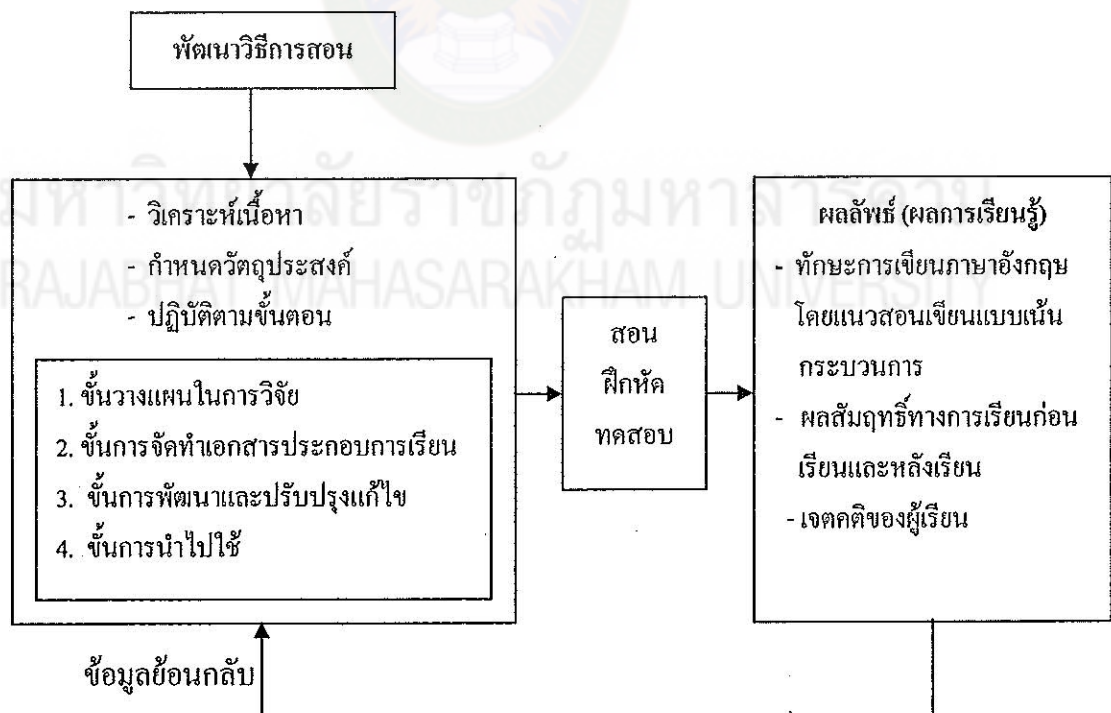
3. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองเป็นเนื้อหาที่ใช้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประเภทงานเขียนที่นำมาวิจัย ได้แก่ การเขียนอธิบายขั้นตอน การเขียนเรื่องเล่า และการเขียนอธิบาย ด้วยการใช้เหตุผล

4. การสอนกลุ่มตัวอย่าง

ใช้เวลาสอนสัปดาห์ละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที รวมเวลาเรียน 7 สัปดาห์ 28 คาบ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนกลุ่มตัวอย่างเอง

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิด

ที่มา : กองวิจัยทางการศึกษา (2541 : 18) .

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนา (Development) หมายถึง การปรับปรุงหรือการทำให้ดีขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

2. ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ (Writing skills) หมายถึง ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษในระดับสื่อสารหรือระดับเรียงความ โดยเขียนเรียงความสั้นๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจได้

1 ย่อหน้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในการเขียนภาษาอังกฤษ

3. การเขียนแบบเน้นกระบวนการ (Process Approach) หมายถึง การเขียนเรียงความระดับย่อหน้าที่เน้นขั้นตอนของการเขียนเป็นกระบวนการ อย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งได้ผลงานโดยวิธีการของไรมส์ (Raimes, 1983 : 3-23) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ขั้นก่อนการเขียน (Pre-Writing) เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อวางแผนก่อนการเขียน โดยสร้างความคิดเห็นและเรียบเรียงความคิด

3.2 ขั้นการเขียน (While-Writing) เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำข้อมูลที่วางแผนไว้แล้วมาร่างงานในรูปของความเรียงด้วยตนเอง และทำงานเป็นคู่โดยการแลกเปลี่ยนกันให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำมาปรับปรุงงานร่าง โดยมีคำถามเกี่ยวกับงานเขียนเป็นแนวทางในการตรวจงาน (Paragraph Checklist)

3.3 ขั้นหลังการเขียน (Post-Writing) เป็นขั้นที่ผู้เรียนตรวจทานแก้ไขงานเขียนด้านกลไกทางภาษา ด้วยตนเองและประเมินงานเขียนของตนเอง (Self-Evaluating) ก่อนส่งงานให้ครูประเมิน

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนนาถุนประชาสรรค์ ที่เรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

5. เจตคติของนักเรียนในการเรียนโดยใช้วิธีสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะ ของนักเรียนแต่ละบุคคลที่มีต่อการเรียน โดยการฝึกเขียนแบบเน้นกระบวนการของไรมส์ (Raimes)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อเป็นแนวทาง สำหรับครูในการพัฒนาและปรับปรุงการสอนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษให้ได้ผลดียิ่งขึ้น